

partii naleraq

12. Aggusti 2019

UKA2019/170

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

Inuussutissarsiutigalugu piniartut nannuttamik amiinik qapiartitsisarnerannut suliaritinneqarneranut akiusut malillugit akilerneqartarneranut akiliutaasup 50%-anik taperneqartarlernissaannik, ilanngullu angallanera Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Nunat tamalaat nannut amiinik piniartut niueruteqarsinnaanerata inerteqqutigaa, tamaalilluni piniartut nannut amiinik tunisisinnaanerannut periarfissaarunnerannut taarsiutitut tapiissutip siunertaqarpoq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens NapâtôK', Partii Naleraq)

Tunngavilersuut:

Piniartut Inuussutissarsiuteqartut Avannaani aamma Kangiani nannuttassaqlutik pisassaqlutik ajornartorsiutigaat pisaminnik tunitsivissaqannginnertik.

Siornatigut nannup amii Great Greenland-imut tunineqartarnikuugaluarput, april 2008-ip kingorna nunat tamalaat nannup amiinik Kalaallit Nunaanneersunik pisinissamik aammalu niueruteqarnissamik inerteqquteqalernerata kingunerisaanik unitsinneqarpoq. Taamaalilluni aningaasaqarnikkut nioqqutissarsiorneq aamma niuerneq atorunnaarsinneqarsimalluni tamassumalu kingunerisaanik Great Greenland-imut tunisisarneq matusariaqarsimallugu.

Kalaallit Nunaat Washington-ip isumaqatigiissutaannut (CITIES)-imut nunat tamalaat akornganni nersutit nujuartat aammalu naasut nungutaanissaminnik ulorianartorsiortut niueruteqarsinnaanerannut ilaavoq. Taamatullu nunat allamiut 175-it aamma ilaallutik. CITIES uumassusilinnik nungutaanissaminnik ulorianartorsiortunik pingasunik allattuiffinnik suliaqartuuvoq. Uumassusillit allattuiffimmi I-mi inissisimasut taakkuupput nungutaanissaminnik ulorianartorsiorluinnartut, taamaattumillu nunat tamalaat akornanni niueruteqarsinnaanerannut inerteqquteqarluinnartut. Uumassusillit allattorsimaffimmi II-mi inissisimasut taakkuupput nunat tamalaat akornanni niuerutigineqarsinnaallutik akuerisaasut, tamannalu aatsaat uumassusillit piujuaannartinneqarnissaanik inissisimappat. Nanoq allattorsimaffimmi II-mi inissisimavoq.

2007-imi nalilerneqarpoq Kalaallit Nunaata kitaani aamma Canada-p kitaani nannut qularnangitsumik piujuaannartitsineq tunngavigalugu piniarneq ingerlanneqartoq. Tamassumallu kingorna nunat tamalaat akornanni nannut amiisa Kalaallit Nunaanneersunik niueruteqartarneq utaqqiisaasumik inerteqqutigineqarallassoq atuutilersinneqarluni. 2017-ip nalaani kitaani nannut kisinneqarput tamassumalu takutippaa peqassuseq aalaakkaasoq aammalu piujuaannartitsineq tunngavigalugu piniartoqartoq. Sulili ajornartorsiutigineqarpoq Kangiani peqassusermik ilisimasaqarneq ilisimaneqanngimmat. Kangianili kisitsineq ingerlanneqarpoq, tamanna misissuineramik toqqammaveqarluni aallartillunilu 2014-imi.

Peqassutsimik kisitsineq 2020-mi naammassineqartussatut naatsorsuutigineqarpoq aammalu tamanna imatut paasineqassalluni nunat tamalaat akornanni nannut amiinik Kalaallit Nunaanneersunik niuerneq siusinnerpaamik aatsaat 2021-imi atorunnaarsinneqarsinnaalluni.

Nannup amiinik Kalaallit Nunaata killeqarfiata iluani niuersinnaaneq akuerisaavoq, Great Greenland-imut tunisisinnaannginneq ingerlagaluartoq, paarlattuanik Great Greenland-imi nannup amiinik qapiartitsinnaaneq piniartutut inuussutissarsiuteqartunit akiliilluni suliarititsisoqarsinnaalluni nannup amiata tunineqannginnerani.

Tamanna periarfissaq inuussutissarsiutigalugu piniartunit atorluarneqarpoq, taamaattorli angallannissaanut aammalu qapiarnissaanut aningaasanik ujaasisinnaaneq ajornartorsiutaalluni, ammip tunineqarnissaanut aammalu piniartup aningaasaqarniarneranut pisariaqarluinnartumut isertitsissutaannginnerani.

Ukiuni makkunani inuussutissarsiutigalugu piniartut aningaasaqarniarnerat ajornakusooqaaq. Isorliunerusuni Kalaallit Nunaanni nannup amiinik nunat tamalaat inerteqquteqarnerat ajornartorsiortitsivoq. Tunisisinnaanermut periarfissat tamarmik tammakarsimamata aammalu tamanna aningaasaqarniarnerat kulluaammat.

Kangiani nannoqassutsip misissorneqarsimannginneranut piniartut tamanna pisuussutiginnilaat. Piniartut 2014-imi misissuinerup aallartisarneqartup ukiuni marlunnik kingusinaarnera aamma pisuussutigingu.

Taamaattumik siunnersuutigaara nannup amiinik tunisisinnaanerup periarfissinneqarnissaata tungaanut qapiartitsisarneq inuussutissarsiutigalugu piniartup akilertagaata 50%-anik tapiissoqartalernissaa tunisissasugut. Nunatta karsianut aningaasartuut annikitsuaraannanguusaaq, paarlattuanik piniartukkormiumut ajornartorsiutaannik malunnartumik assammik ikiuiniarnermik isigineqassalluni.

Neriuppunga Naalakkersuisut aammalu partiini ilaasortaq siunnersuutinga tapersorsorluarumaaraat.

Pisortanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Great Greenland-imiit paasissutigiiissutigineqarpoq suliffeqarfiup ukiumut 20 – 30-it nannup amii akiliilluni qapiarneqartartut. 50%-imik tapiissuteqarnerup kingunerisavaa suliassat amerlinerannik.

Miiterimut qapiartitsineq 1.700 kr.-neqarpoq, tapiissuteqarneq 50%-imik nunatta karsianut 85.000 kr.-nirik naleqassagatinneqarpoq.ⁱ

Tapiissutit toqqaannartumik akilerneqartarsinnaanerat tutsuiginarnerusumik allaffissornikkut ingerlanneqarsinnaanera Great Greenland-ip akornanni Namminersorlutik Oqartussat isigineqarpoq.

Allaffissornikkut aqqissuussinermi allaffissornikkut immikkut sulisoqarnissaq naatsorsuutigineqanngilaq.

Namminersortunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Siunnersuutip imaraa piniartutut inuussutissarsiuteqartumut nannup amiata angallannera kiisalu qapiarnera ilanngullugu 50%-imik akiliuteqartalissasoq. Tamassumap kingunerissavaa ammip qapiarneqarnissaanut piniartup tunisinnginnerani aammalu isertitatigut iluanaaruteqannginnermi ajornannginnerulersitsinerмик kinguneqassalluni.

Innuttaasunut aningaasaatigut allaffissornikkullu kingunerisassai:

Soqanngilaq

ⁱ Misiliummik naatsorsorneqarnera ukiumut ammit 40-it suliarineqartassappata agguaqatigiisillugulu ameq 2,5 miiterisut takissuseqarpat.